נה.

למימרא דרשב"ג סבר לא חיישינן ליוהרא

ורבנן סברי חיישינן ליוהרא והא איפכא

שמעינן להו דתנן יאחתן אם ירצה לקרות

קרית שמע לילה הראשון קורא רשב"ג אמר

לא כל הרוצה ליטול את השם יטול אמר ר'

יוחנן מוחלפת השימה רב שישא בריה דרב

אידי אמר לא תיפוך דרבנן אדרבנן לא קשיא

הכא כיון דכולי עלמא עבדי מלאכה ואיהו

לא עביד מיחזי כיוהרא אבל התם כיון דכולי

עלמא קרי ואיהו גמי קרי לא מיחזי כיוהרא דר׳ שמעון בן גמליאל אדרשב"ג לא קשיא

התם הוא דבעינן כוונה ואנן סהדי דלא מצי

כווני דעתיה מיחזי כיוהרא אבל הכא לא

מיחזי כיוהרא אמרי מלאכה היא דלית ליה

פוק חזי יכמה במלני איכא בשוקא:

מתני' וחכמים אומרים ביהודה היו עושין

מלאכה בערבי פסחים עד חצות ובגליל לא

היו עושין כל עיקר ייהלילה ב"ש אוסרים וב"ה

מתירין עד הנץ החמה: גמ' מעיקרא תנא

מנהגא ולבסוף תנא איסורא אמר ר' יוחנן לא

קשיא הא ר' מאיר הא ר' יהודה דתניא אמר

ר' יהודה ביהודה היו עושין מלאכה בערבי

פסחים עד חצות ובגליל אינן עושין כל עיקר

אמר לו ר"מ מה ראייה יהודה וגליל לכאן

אלא מקום שנהגו לעשות מלאכה עושין

בד א מיי פ"ד מהלי ק"ש הלכה ז ממג עשין יח טוש"ע א"ח סי ע סעיף ג: בה ב ג מיי פ"ח מהלי יו"ט הלכה יט סמג לאון עה טוש"ע או"ח סיי מסח סעיף ה:

> לעזי רש"י בינדי"ל, אגד.

רבינו חננאל (המשר)

השבולת אינה קולטת קודם ששה עשר בניסן, ונמצאת כאלו נזרעה אחר העומר, והיא אסורה עד ששה עשר בניסז הבא אחר במקום הטינא ביום שלשה עשר בניסן, קלטה קודם העומר, והעומר מתירה ככל תבואה שבעולם. ואקשינן אמאי פסיק ותני בי"ג מכלל די"ד לא איפשר, הא שמעינן ליה י יהודה דאמר ימים שוב אינה קולטת, י ואפילו הושתל בי"ד הא איכא ג' ימים, ארביסר וחמיסר ומקצת שיתסר, וומיסו ומקצת שיתסו, וקיימא לן מקצת (שיתסר) היום ככולו, ש"מ דלית ליה לר׳ יהודה היתר עשיית מלארה רארריחר כלל ופריק רב יוסף זו הברייתא אליבא דבני גליל היא שנויה שאין עושין מלאכה ביום י״ד כלל. ואמרינז אחילו לרוי גליל אכל ליל י״ד ב״ה מתירין, ולדבריך היה לו לומר המנכש לילי י״ד. ופריק רב ששת הא מתניתא אליבא דכ״ש שנאה שאוסרין אפילו תימא אליבא דב״ה, . דלא שוה אלא דרר שהוא אדם לנכש בלילות, לפיכך . לא תנא המנכש בלילה לילי י"ד, חד מקצת היום ככולו אמרינן תרי לא אמרינן. פירוש המנכש לילי יום י"ד או יום י"ד, עריריו אוו לומר ממעם י"ד כולו ויום ט"ו כולו ומקצת ט"ז עד שעת הקרבת העומר לחשבו ככולו. נמצא תרי מקצתו ככולו ראלו הג' ימיח יוח היום ככולו לא אמרינז. דכי האי גווא לא משחכם אלא שני מקצת ויום אחד בלבד. ריש שמחליפין דברי ר' . דמעמידין תחלת הפרק לר׳ יהודה, והיא דתני מנהג, ור׳ מאיר סבר איסור. והפירוש במקומו עומד בין לר׳ יהודה בין לר׳ י מאיר. הפירוש שפירשנו אליבא דר׳ מאיר. גירסא דמתיבתא דתניא אמר ר׳

מנא אמרינהו וקולי קולי קולי קתני. בלא דר׳ אלעזר דאסר להושיט אלבעו במים קל מיוה״כ לכתחלה אלא

היל קולי קולי קולי קולי קתני דהא במשעה באב לכל הפחות כל גופו אב קל מתענית ליבור אלא

ב מתענית ליבור לא איירי

ב מתענית ליבור לא איירי

ב מתענית ליבור לא איירי

לרבי מאיר בא ראייה יהודה וגדיל לכאן.

לרבי מאיר דאיה יהודה וגדיל לכאן.

לרבי מאיר דאית ליה דהוי מנהגא

ב מקולי קולי קולי קתני: ובכל מקום ת״ח ובוי: קסבר דלא נחלקו ב״ש וב״ה בדבר

לרבי מאיר דאים ליה דהוי מנהגת מקבר דלא נחלקו ב"ש וב"ה בדבר מקבר דלא נחלקו ב"ש וב"ה בדבר היכי נהוג: מדרכת לא שייך פלוגמא דליחזי היכי נהוג: מדרכת ארבר ר"מ מנהגא מכלל דרבי יהודה איסורא הכי מדקאמר מ"ק מנהגא מכלל דחבי יהודה איסורא הכי מדקאמר מ"ק מנהגא מכלל למימר דמרוייהו סברי מנהגא איכא למימר דמרוייהו סברי מנהגא הבריך והלא אחה יכול לפרש דבריך והלא אחה יכול לפרש דבריך ולגאר דבגליל אין עושין וביהודה מצריר ובגליל אין עושין וביהודה מדרית מאיב למה איון לפרש כן": מגריד אי קלטה עד שלשה ימים אייל לה עומר ואי לא קלטה שוב לא חלוע ואינו לריך היתר כמו חיטי דכדא שוייל דבמקום הגריד מארנה לדיך היתר כמו חיטי דכדא שוייל דבמקום הגריד מאחרת

במקום הטיט אחר העומר: רכואי אפילו אפי' הני נכי דוומרי. ה"מ לשנויי כדבסמוך אפי' הני נמי דלנורך המועד מיגמר אין אחחולי לא אלא ניחא ליה למידחי שלא יפשוט מינה כלל דהשתא מצי למימר דלנורך המועד אחחולי נמי מתחלינן ב:

להלוט יותר מג' ימים א"נ יש לחוש

כשיראה שלא תקלוט שישתול אותה

עולי

מקום שנהגו שלא לעשות אין עושין מדקאמר ר' מאיר מנהגא מכלל דרבי יהודה איסורא קאמר וסבר ר' יהודה ארבעה עשר מותר בעשיית מלאכה והתניא ר' יהודה אומר המנכש בשלשה עשר ונעקרה בידו שותלה במקום המים ואין שותלה במקום הגריד בשלשה עשר אין בארבעה עשר לא מכדי שמעינן ליה לר' יהודה דאמר סכל הרכבה שאינה קולמת לשלשה ימים שוב אינה קולמת ואי ם"ד ארבעה עשר מותר בעשיית מלאכה למה לי שלשה עשר והאיכא בגליל שנו והמיםר ומקצת שיתסר אמר רבא בגליל שנו והאיכא ליליא אמר רב ששת כב"ש רב אשי אמר לעולם כב"ה לפי שאין דרכן של בני אדם לנכש בלילה רבינא אמר לעולם ביהודה ובהשרשה חד מקצת היום ככולו אמרינן תרי מקצת היום ככולו לא אמרינן: **בותני'** בר' מאיר אומר כל מלאכה שהתחיל בה קודם לארבעה עשר גומרה בארבעה עשר אבל לא יתחיל בה בתחלה בארבעה עשר אע"פ שיכול לגומרה וחכמים אומרים סיג' אומניות עושין מלאכה בערבי פסחים עד חצות ואלו הן החייטין והספרים והכובסין ר' יוסי בר יהודה אומר אף רצענין: גבו" איבעיא להו לצורך המועד תגן אבל שלא לצורך המועד אפילו מיגמר נמי לא או דילמא שלא לצורך המועד תנן אבל לצורך אתחולי מתחלינן או דילמא בין לצורך המועד בין שלא לצורך מיגמר אין אתחולי לא ת"ש אבל לא יתחיל בתחילה בארבעה עשר אפילו צלצול קטן אפילו שבכה קטנה מאי אפילו לאו אפי' הני דלצורך הָמועָד מיגִמר אִין אתחולי לא מכלל דשלא לצורְך מיגִמר נמי לא גמרינן לא לעולם דשלא לצורך מיגמר נמי גמרינן ומאי אפילו אפילו הני נמי דזומרי נינהו דםלקא דעתך אמינא התחלתן זו היא גמר מלאכתן נתחיל בהו נמי לכתחילה קמשמע לן: תא שמע רבי מאיר אומר כל מלאכה שהיא לצורך המוער גומרה

בי"ד שלם ובחמשה עשר שלם ומקלח ששה עשר אבל חרי מקלח כגון מנכש בי"ד דמיבעי לן למימר חרי מקלח לא אמרינן: בותבי' שלש אומניום עושין מלאכה. בכל מקום וטעמא מפרש בגמרא [ע"ב]: רלענין. אושכפין: גב' ללורך המועד סגן. הא דר"מ: או דילמא שלא ללורך המועד סגן. ומשום הכי אין מתחילין אבל ללורך המועד אפילו אתחולי נמי שרי כו': לילאל. בנדי"ל לחגור: שבכה. על הראש: גומרה

מנהג, מכלל דר' מאיר אסורה קאמר, ומוני' דקתני מנהגא ר' יהודה הוא, ור' מאיר פלינ ואמר איסורה. **מהני' ר**'ימ אומר כל מלאכה שהתחיל בה כר' פשוטה היא. ובעינן למפשט טעמא דר' מאיר, ופשטינן דאתחולי לא מתחלינן בארבעה עשר כלל ואפילו מצי למגמרינהו, ומה שהתחיל קודם י'יד, אם הוא לצורך המועד יגמור, ואי לא לא. **סנא קולי קולי נקט. כל הני אין בין חד חנא אמרינהו וקולי קולי** נקט ברישא חנא אין ⁽⁴⁾ בין תשעה באב קל מיוה״כ לכתחלה אלא שזה ספיקו כו׳ וסיפא חנא אין תשעה באב קל מתענית ליבור אלא לענין מלאכה ובחומרי דחמיר תשעה באב מתענית ליבור לא איירי

הכא דתידוק מינה זה וזה שוין ולעולם לענין רחילה ט"ב חמיר: ליטול לו חת השם. כתר פרישות ויראת חטא שאינו יכול לבטל הימנו מלכות שמים אפילו לילה אחת לא כל הרוצה ליטלו יטלנו דמיחזי כיוהרא ומחינן בידיה: מוחלפת השיטה. התנא שסידרן טעה באחת מהן והחליף שיטתו: אמרי מלאכה לים ליה. הרואה אותו בטל אומרים אין לו מה לעשות ולא מיחזי כנוהג בו איסור: בזתנר' הלילה. אור לארבעה עשר: גבו׳ מעיקרא סנא מנהגא. תלה במנהג: ולבסוף תנא איסורא. דקתני בית שמאי אוסרין דמשמע בכל מקום: מה ראיה יהודה וגליל לכחן. אף כל מקום שנהגו היתר היתר נהגו איסור איסור: מכלל דר' יהודה איסורא קאמר. דבני יהודה מתירין ובני גליל אוסרין דאי מנהגא האמר מאי פלוגתיה דר"מ הא ר' יהודה נמי הכי הוה אמר בגליל היו נוהגין בו איסור שהחמירו על עלמן וביהודה נוהגין בו היתר: וסבר רבי יהודה מותר. דקאמר בני יהודה מתירין: המנכש. מבין תבוחת דגן ": בשלשה עשר בניסן. מפרש ואזיל שלשה עשר אמאי נהט: וגעקרה בידו. השיבולת עלמה נעקרה בידו שורשה מן הארץ ובא לחזור ולשותלה: שותלה במקום הטיט. שתמהר ליקלט קודם העומר שהעומר מתיר את הנשרשין אבל הנשרשין אחר העומר אסורין משום חדש עד שיבה עומר הכה: הגריד. יבש שאינו ממהר לקלוט: מנכש בשלשה עשר קתני מנכש בארבעה עשר לא קתני ומ"ט נקט שלשה עשר ולא קתני ארבעה עשר אי משום דלא מיקלטה לפני העומר הקרב בששה עשר מכדי שמעינן לרבי יהודה כו׳ בפ"ק דראש השנה (דף י:) ואי ארבעה עשר מותר במלחכה נינקוט חרביסר נמי דהא איכא מקצת ארביסר וחמיסר כוליה ומקצת שיתסר עד שעת הקרבתו: בגליל שנו. שלח היו עושין מלחכה כל עיקר בחרבעה עשר ובהן נשנית משנה זו: והא איכא לילה. ומצי למיתני המנכש לילי ארבעה עשר: כב"ש. דמתניתין דתנן הלילה ב"ש אוסרין: ה"ג רבינא אמר לעולם ביהודה. ודקשיה לך ליתני בארבעה עשר ובהשרשה חד מקלת אמרינן תרי מקצת לא אמרינן לענין השרשה

יב״ה מחירין עד הגץ מרי מקלם לא אמריען לענין השרשה דסלקא דעתך אמינא מהדהה. השקשיב בתחלה היום ככולו אמריען אם קמשמע לן: תא שכ שבקין קתני מקום שהגהו היה מנכש בין השמשות של כניסת לשחה מלאכה בערבי היה מנכש בין השמשות של כניסת לישה מלל דבמנהגא הרבא קהני ב"ד שלם ובחמשה עשר שלם ומקלת ששה עשר אבל תרי מקלת כו בית שמאי אוסרין ובית אומרין, ואפי לבי א אומניום עושין מלאכה. בכל מקום וטעמא מפרש בגמרא [ע"יב]: מלאר הגץ החמה אוסרין (לורך המועד מנן. ומשום הכי אין מתחילין אבל ללורך המועד א מכל דייחודה בי נהוג. ופרקינן אל קשיא מתני דרי של השיא מתני דרי מורה. במאי אוקימתה להא מתני כרי יהודה. במאי אוקימתה להא מתני כרי יהודה. ומר ארבעה עשר מותר במלאכה כלל דקתני ווסמים אומרים ביהודה היו עושין מלאכה בערבי פסחים עד חצות.

והתניא ר׳ יהודה אומר המנכש בשלשה עשר ונעקרה שבולת בידו שותלה במקום הטינא ואין שותלה במקום הגריד, ואי

ס'יד לר' יהודה ארבעה עשר מותר בעשיית מלאכה, מכדי (על) מאי קא מהדר ר' יהודה למפטריה להאי שבולת העומר הקרב בששה עשר בניסן, שכל תבואה הנודעת בששה עשר בניסן, אסורה באכילה עד שיבוא עומר אחר ויתירנה. ואם

ישתלנה במקום הגריד שהוא מקום היבש. כדגרסינז במשקיז בית השלחיז. אם היתה שדה מטוננת מותרת. ואיז משקיז שרה

ל) ברכות חי, ב') שם טו:,
 ב) [לעיל נה:], ד) [יבמות יג:], ד) שביעית פייב [מייו]
 ר"ה י: יבמות פג., ו' מייק יג:, ו' נייל 'ג'יל דבר ו' מייק
 דגן. מרחה חש, ח' [פיימ
 דגן. מרחה חש, ח' [פיימ
 ני: מנחות סטו,

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תנא קולי וכו' תנא אין תשעה באב קל כל"ל ותיבת בין נתחק:

גליון הש"ם

תנא קולי קולי קתני. עיין נזיר מז ע"ב תד"ה ת"ש דתניא ועיין מגילה ה ע"ב תד"ה ממעטי":

מוִםף רש"ִי

לא כל הרוצה ליטול את השם יטול. לס מות השם יטול. לס מות לככים לון זם ללל גלוה, לנו (ברבות יה). אמרי שתחלה כעלמו שיכול לכיון לנו (ברבות יה). אמרי מולסה לינו מבין שתחלה כעל שלינו עבין שתחתת מולסה לינו מבין שתחתת משלה לינו מבין שתחתת לעשות (ששות ששה). כמה בטלני מדיקת חתך, ב"ש מולסה (שש). הלילה. איכא בשוקא. לף בימי מולסה (שש). הלילה. אוכרים וב"ה מתירים. אוסרים וב"ה מתירים. אוסרים וב"ה מתירים.

מוסף תוספור

א. דמדקאמר וחשיב המקומות קודם משמע דמאן דאמר בתר הכי מקום שנהגו וכו' בא לחלוק. מוס' כ"פ. בשיטא מיהא דלצורך המועד לא מתחלינן. מוס' המועד לא מתחלינן. מוס' הל"ט.

רבינו חננאל

ובכל מקום תלמידי חכמים חכם. ורמינן עלה אי משום דחיישינן ליוהרא, הא מדתנן לענין החתן איפכא משמע. ואמר ר' יוחנז מוחלפת השיטה, כלומר הפיך דברי ת״ק לרשב״ג. . ורב שישא אמר לא תיפוד. פשוטיז היו עושין מלאכה בערבי מסחים עד חצות וכגליל לא היו עושין מלאכה כל . עיקר, פירוש כל היום. הלילה בגליל, ב״ש אוסרין החמה. ואקשינן בתחלת פרקין קתני מקום שנהגו לעשות מלאכה בערבי פסחים, מכלל דבמנהגא לאחר הנץ החמה אוסרין, לאחר הנץ וליחזי היכי נהוג. ופרקינן